

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Divi Thomae Aqvinatis Doctoris Angelici Opera Omnia

Summa diligentia ad exemplar Romanæ Impreßionis restituta

Secunda secundae Summa Theologiae

Thomas <von Aquin, Heiliger>

Venetiis, 1593

10 Vtrum charitas possit diminui.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-72772](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-72772)

Super Quaestioni vigesimaquarta articulum decimum.

In articulo 10. omittis 8. & 9. dubium occurrit. quomodo peccatum mortale effectiue tollit charitatem. cum charitas a solo Deo fit effectiue. & ab eodem solo effectiue conseruetur. Cõter quoc; dicitur. qd peccatum mortale corrumpit charitatem demeritorie. Author autem in litera dicit. quod duobus modis scilicet effectiue. & demeritorie.

Ad hoc dubium dicitur. qd charitas sine dubio corrumpitur effectiue a quolibet peccato mortali. & non solum demeritorie. Modus autem est in attingendo compositum ex anima & charitate ex parte subiecti. efficiendo in eodem dispositione contrariam charitati.

Ad cuius euidentiam scito. qd quemadmodum in naturalibus anima rationalis a solo Deo fit in corpore. & tamen quia compositum ex anima rationali & corpore ex parte subiecti. subiacet agendi naturali. puta. ignis cum ignis agendo in corpore humanum. efficit tantum caloris. ut contrarietur rationi anime in corpore. ignis effectiue dicitur expellere animam a corpore. & si in ipsa expulsiõne anime defineret esse. ignis non solum diceretur effectiue expellere animam a corpore. sed corrumpere ipsam: ita proportionaliter est in proposito. quia licet a solo Deo fit charitas in anima effectiue. a voluntate tamen humana dependet effectiue peccatum mortale inducendum in animam propriam. contrarium inhaesioni charitatis in anima illa. ac per hoc peccans mortaliter. effectiue expellit charitatem ab anima. Et quia charitas est forma. quae in sui expulsiõne ab anima definit esse: ideo non solum effectiue expellit ab anima charitatem. sed corrumpit ipsam charitatem.

Ad primam ergo obiectiõnem. quam ad destructionem. & bonum conseruitur ex causa integra. malum autem ex particularibus. de factibus: ideo nõ est mirum. si charitas requirat Deum ex sua gratia agentem. nec ad eius actionem ponendam sufficiant opera nostra. & ad faciendum Deum non conseruiant hanc charitatem. in hoc sufficiant opera nostra. Neq; in hoc ex infirma uirtute conseruatis procedit. sed ex natura rei conseruanda in hoc. Oportet. n. actus sicut fieri. ita & conseruari in patiente disposito: ac per hoc sicut non fieri ita nec conseruari in subiecto contrarie disposito. Et propterea ipsa res. quae conseruanda erat ab actore contrarie dispositionis in subiecto. corrumpi effectiue dicitur.

Ad obiectiõnem autem ex dicto communi dico. qd uideo experiri dictum Arist. in 2. metaphisice. quantam vim habet contrarietas. Ex dictis. manifeste constat. quod peccans mortaliter. ut sic. non solum demeratur perdere charitatem: sed si esse exiustatum meriti. uel demeriti. ex ipsa contrarietate ad charitatem expellit charitatem ab anima. ac per hoc corrumpit ipsam effectiue. Et tamen quia ipud multos vox ignorantia uidetur inualis se negare uidentur ad. quod (si diligenter perspicerent) uocent in similib. puta. in effectiue expellente animam rationalem a corpore. & in effectiue apponente obstaculum inter aerem. & corpus illuminans eundem.

In eod. ar. 10. dubium occurrit circa illud. Quantitas charitatis. quam hēt in comparatione ad obiectum proprium minus nõ

In corp. ar. li. 1. c. 1. tom. 1.

1. dist. 17. q. 2. arti. 5. Et ma. q. 7. artic. 2.

potest. sicut nec augetur. ut supra dictum est. Vnde contrariam supradictis. qd charitas augetur per hoc. Ad hoc dicitur. qd author hic loquitur de quantitate charitatis. & per comparationem ad obiectum charitatis est diligibile. Hanc enim quantitatem in peccato

fit diminui. Cõtraria. n. nata sunt fieri. circa idem: sed augmentatio. & diminutio sunt cõtraria. cum ergo charitas augetur. ut dicitur est supra. uidetur etiam quod potest fit diminui.

2. Præf. August. 10. Confess. ad Deum loquens dicit. Minus te amat. qui tecum aliquid amat. Et in libr. 83. q. dicit. quod nutrimentum charitatis est diminutio cupiditatis. Ex quo uidetur. quod etiam econuerso augmentatio cupiditatis fit diminutio charitatis: sed cupiditas. quae amatur aliquid aliud. quam Deus. potest in homine crescere. ergo charitas potest diminui.

3. Præf. Sicut August. dicit. super Gen. ad literam. Non ita Deus operatur hominem iustificando eum. ut si ablesserit. maneat in abscnte quod facit. Ex quo potest accipi. quod eodem modo Deus operatur in homine. charitatem eius conseruando. quo operatur primo. et charitatem infundendo: sed in prima charitatis infusione minus se preparantur Deum minorẽ charitatem infundit. ergo etiam in cõseruatione charitatis. minus se preparantur minorẽ charitatem conseruat. potest ergo charitas diminui.

SED CONTRA est. qd charitas in Scriptura igni comparatur. sicut

aliunde potest procedere. puta. quia inest a natura. ut in agente. Et propterea alterum contrarium non potest esse. sic autem est in proposito. qd charitas. cum dicitur. qd inest a natura. sicut dicitur. qd Deus eam diminuit. quae uia sunt dona Dei. & ex parte nostra nulla meretur. sed ad diminutionem. ideo diminutio non potest esse. sed sic. qd sit redubiabilis ad actum absolute. & dimittitur. tẽ iam Dei & ipsius charitatis laudine potest esse. In eodem ar. 10. in responsiõne ad secundam obiectiõnem occurrit circa illud. Quod enim in peccato propter Deum amatur habitus. & si non actus. Et per quia amans declarationem in potest ipse. nec actu amatur illam propter Deum. ut patet in inueniendõ ordinare illam in Deum. Et cõsiderandum est. quod habitus talis amabile non est amabile propter Deum. actus. nec habitus amatur propter Deum.

Ad hoc dicitur. qd dubium procedit ex hoc. qd charitas significat amare habitus propter Deum. pro quo charitas desideranda est. dicitur inter amare adu. uel uirtutes. uel propter Deum. Nã amare actus propter Deum est actus. actus uel amorem illum in Deum. qd est amare. per se. & considerari illi esse pauper. Cuius. & uel ceat. dicitur in elemosinam. Amare autem uirtutes est intentione ad Deum. opera. & propter Deum. sicut inest ex charitate dicere deus. & postea preferentiõne euagans. per hoc. & do. centis. & atten. & uim. uel per. Amare autem enim us prime intentionis in toto. Amare autem relatione. nec precedentẽ intentionẽ per. habitus conseruantiã. & efficacis. quibus est. importari: ita quod sicut nihil aliud est dicitur.

